

1816-52

G E M E E N T E H O O G E Z A N D - S A P P E M E E R

ONTWERPBESCHIKKING WET MILIEUBEHEER

Nr. 06-27

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer beschikken hierbij op een vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer van Zonne-ei-farm B.V..

Aanvraag om vergunning

Op 28 december 2006 hebben wij een aanvraag ontvangen van Zonne-ei-farm B.V., Eendrachtstraat 31 te Terschuur voor een nieuwe, de gehele inrichting omvattende, vergunning (revisievergunning) ingevolge artikel 8.4, lid 1 van de Wet milieubeheer voor een pluimveehouderij. De inrichting, genaamd 'Noorder-ei-farm', is gelegen aan de Nieuwe Compagnie 1-b (voorheen 1-a) te Kiel-Windeweer, kadastraal bekend gemeente Hoogezand, sectie R, nummer 488 (ged.).

De bovengenoemde aanvraag bestaat uit:

- een aanvraagformulier (gedateerd 21 december 2006);
- een plattegrondtekening (DI-ZONNEE1 d.d. 11-08-2006);
- een akoestisch onderzoek (gedateerd 14 december 2006).

Op 12 januari 2007 is een brief ontvangen (gedateerd 10 januari 2007) waarin wordt verzocht om pagina 7 van het aanvraagformulier te vervangen.

Op 22 januari 2007 is een aanvulling op het akoestisch onderzoek ontvangen, gedateerd 19 januari 2007.

Op 12 april 2007 is een Milieu Effect Rapportage (MER) ontvangen (gedateerd februari 2007), bestaande uit:

- een milieueffectrapport, gedateerd februari 2007;
- een plattegrondtekening (DI-ZONNEE3 d.d. 05-04-2007);
- een plattegrondtekening (DI-ZONNEE3MMA d.d. 05-04-2007);
- hetzelfde akoestische onderzoek als hierboven genoemd, inclusief de hierboven genoemde aanvulling;
- een luchtkwaliteitsonderzoek, gedateerd 5 januari 2007;
- een toetsing van de stikstofgevoeligheid van natuurgebieden in de omgeving van de inrichting, gedateerd 4 april 2007.

Op 20 april 2007 is een aanvulling op de aanvraag op grond van de Wet milieubeheer ontvangen, bestaande uit een begeleidend schrijven (gedateerd 18 april 2007) en een nieuwe plattegrondtekening (WM-ZONNEE2 d.d. 06-04-2007), die de vorige plattegrondtekening (DI-ZONNEE1 d.d. 11-08-2006) vervangt.

Op 2 juli 2007 is een aangepaste aanvraag op grond van de Wet milieubeheer ontvangen bestaande uit:

- een begeleidend schrijven (gedateerd 27 juni 2007);
- een aanvraagformulier (gedateerd 13 juni 2007), die het vorige aanvraagformulier vervangt
- een nieuwe plattegrondtekening (WM-ZONNEE2 d.d. 27-06-2007) die de vorige plattegrondtekening (WM-ZONNEE2 d.d. 06-04-2007) vervangt.

Op 2 augustus 2007 is een aanvraag op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ontvangen en, mede namens het Waterschap Hunze en Aa's, ingeboekt onder nummer 07.08784.

Op 1 oktober 2007 is een aanvulling op het milieueffectrapport ontvangen bestaande uit een begeleidend schrijven en een nieuw luchtkwaliteitsonderzoek (gedateerd 7 september 2007), deze vervangt het vorige luchtkwaliteitsonderzoek d.d. 5 januari 2007.

Op 2 oktober 2007 is een nieuw akoestisch onderzoek ontvangen (gedateerd 12 juli 2007), deze vervangt het vorige akoestische onderzoek d.d. 14 december 2006 en aanvulling 22 januari 2007.

Samenvattend bestaat de aanvraag om Wm-vergunning nu uit de volgende zaken:

- een aanvraagformulier, gedateerd 13 juni 2007, ingeboekt op 2 juli 2007;
- een begeleidend schrijven, gedateerd 27 juni 2007, ingeboekt op 2 juli 2007;
- een plattegrondtekening (WM-ZONNEE2 d.d. 27-06-2007), ingeboekt op 2 juli 2007;
- een akoestisch onderzoek, gedateerd 12 juli 2007, ingeboekt 2 oktober 2007.

Daarnaast is er sprake van het aanvragen van een Wvo-vergunning, bestaande uit:

- een aanvraagformulier, gedateerd 27 juni 2007, ingeboekt op 2 augustus 2007;
- dezelfde plattegrondtekening als behorende bij de Wm-aanvraag (zie boven).

De Milieu Effect Rapportage bestaat thans uit de volgende zaken:

- een milieueffectrapport, gedateerd februari 2007, ingeboekt 12 april 2007;
- een plattegrondtekening (DI-ZONNEE3 d.d. 05-04-2007), ingeboekt 12 april 2007;
- een plattegrondtekening (DI-ZONNEE3MMA d.d. 05-04-2007), ingeboekt 12 april 2007;
- een toetsing van de stikstofgevoeligheid van natuurgebieden in de omgeving van de inrichting, gedateerd 4 april 2007, ingeboekt 12 april 2007;
- een aanvulling op het milieueffectrapport, gedateerd 7 september 2007, ingeboekt 1 oktober 2007;
- een luchtkwaliteitsonderzoek, gedateerd 7 september 2007, ingeboekt 1 oktober 2007;
- een akoestisch onderzoek, gedateerd 12 juli 2007, ingeboekt 1 oktober 2007.

Gevolgde procedure

De aanvragen om zowel een vergunning op grond van de Wet milieubeheer, als een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, zijn volgens paragraaf 8.1.3.2 van de Wet milieubeheer gecoördineerd behandeld tussen het Waterschap Hunze en Aa's en ons college. Verder is de voorgeschreven procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en hoofdstuk 13 van de Wet milieubeheer gevolgd.

Tevens is een Milieu Effect Rapportage (MER) ingediend, welke deel uitmaakt van deze vergunning. De procedure en de inhoud van deze MER worden in een aparte paragraaf behandeld (paragraaf 3.3).

Advisering

Aangezien de onderhavige inrichting niet behoort tot een door de Minister van VROM aangewezen categorie van inrichtingen waarvoor de adviesbevoegdheid van de VROM-Inspectie geldt, is de aanvraag en dit ontwerpbesluit niet voor advies aan de VROM-Inspectie Regio Noord gestuurd.

GRONDEN VAN DE BESLISSING

A. Algemeen

Noorder-ei-farm is een pluimveebedrijf waar leghennen worden gehouden. Op 13 maart 2006 is het bedrijf geheel verwoest door een brand. In de inrichting werden vóór de brand 170.000 legkippen in batterijhuisvesting gehouden. Daarnaast was er vergunning voor het houden van 3 koeien (vrouwelijk jongvee) en 2 pony's.

In verband met nieuwbouw van het bedrijf wordt thans een vergunning aangevraagd voor het houden van maximaal 187.000 leghennen. Daarnaast vindt opslag plaats van voeder in bulksilo's, gedroogde pluimveemest en eieren en is o.a. een eier-inpakruimte aanwezig.

De inrichting is primair vergunningplichtig op basis van categorie 8.1.A van Bijlage I van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (IVB). Deze categorie betreft 'het houden, etc. van dieren'.

Voor de inrichting zijn in het verleden de volgende milieuvergunningen verleend en meldingen geaccepteerd:

- revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer d.d. 21 januari 1998 met nummer 97-18;
- melding op grond van artikel 8.19, lid 2 van de Wet milieubeheer d.d. 8 februari 2000 met nummer 00-02M;
- melding op grond van artikel 8.19, lid 2 van de Wet milieubeheer d.d. 25 april 2006 met nummer 06-05M.

De onderhavige revisievergunning wordt aangevraagd in verband met de herbouw van het bedrijf en een uitbreiding van de veestapel.

B. Aspecten die bij beslissing op de aanvraag moeten worden betrokken

1. Bestaande toestand van het milieu

De inrichting is gelegen in een overwegend agrarisch gebied met verspreid liggende niet-agrarische bebouwing. De bestemming van het perceel komt overeen met het huidige agrarische gebruik.

Er zijn in de directe omgeving van het bedrijf geen gebieden aanwezig die bijzondere bescherming behoeven zoals waterwin- of stiltegebieden. Er zijn met betrekking tot de inrichting over de laatste 10 jaar geen klachten bij de gemeente binnengekomen.

2. Toekomstige ontwikkelingen

Met betrekking tot de inrichting en de omgeving zijn in de naaste toekomst geen redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu. Op lange termijn (> 5 jaar) kunnen problemen ontstaan door de uitbreiding van Hoogezand met het plan Hoogezand Zuidzijde. Dit is een plan voor nieuwbouwwoningen aan de zuidzijde van Hoogezand. Noorder-ei-farm ligt in het plangebied van de Hoogezand Zuidzijde. Aangezien er echter nog geen (ontwerp) bestemmingsplan is waarin het plan Hoogezand Zuidzijde is vastgelegd, hoeft hier voor deze vergunning geen rekening mee te worden gehouden.

3. Gevolgen voor het milieu en mogelijkheden tot bescherming

3.1 Algemeen

Op 5 september 2006 is het Besluit landbouw milieubeheer (Stb. 390, 2006) gepubliceerd en op 6 december 2006 in werking getreden. Het Besluit landbouw milieubeheer is niet op de onderhavige inrichting van toepassing op grond van de hierin opgenomen uitsluitingsgronden in artikel 2 en artikel 3, lid 1g (houden van meer dan 50 landbouwhuisdieren).

Niettemin is voor wat betreft de voorschriften die aan deze vergunning zijn verbonden ten aanzien van de algemene milieuaspecten zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de voorschriften die zijn verbonden aan het Besluit landbouw milieubeheer. Deze algemene milieuaspecten wijken niet af van landbouwbedrijven die wél onder het Besluit landbouw milieubeheer vallen en hebben bijvoorbeeld betrekking op afvalstoffen, bodem en veiligheid.

3.2 Ammoniakemissie en stankhinder

Aanvragen om vergunningen voor inrichtingen waarin op bedrijfsmatige wijze dieren worden gehouden, worden specifiek getoetst op ammoniakbelasting en de van de inrichting te duchten stankhinder.

Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Stb. 93, 2002) heeft tot doel om kwetsbare natuur extra te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de emissie van ammoniak uit veehouderijen die in en nabij deze gebieden zijn gelegen. Volgens de Wet ammoniak en veehouderij mogen binnen een dergelijk kwetsbaar gebied, voorheen gedefinieerd als een voor verzuring gevoelig gebied, en een zone van 250 meter daar om heen, geen veehouderijen worden opgericht of uitgebreid.

De onderhavige inrichting is gelegen op een afstand van meer dan 250 meter van een kwetsbaar natuurgebied. De Wet ammoniak en veehouderij vormt derhalve geen belemmering om deze vergunning te kunnen verlenen.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Het huidige ammoniakbeleid is vooral gericht op het terugdringen van ammoniakemissies door het toepassen van emissiereducerende maatregelen. In het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Stb. 675, 2005) worden echter ook eisen gesteld aan de maximale emissiewaarden voor ammoniak (NH₃) in huisvestingssystemen voor dieren. Dit Besluit werkt rechtstreeks op de inrichting, maar is tot op heden nog niet definitief in werking getreden.

De huidige vergunningaanvraag gaat uit van het houden van kippen in verrijkte kooien met mestbandbeluchting. Hoewel dit systeem soms wordt beschouwd als een legbatterij, is in voetnoot 4 van Bijlage I van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij bepaald dat de norm voor legbatterijen hierop niet van toepassing is. Op grond van Bijlage 1 van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij geldt derhalve een emissie-eis van 0,125 kg NH₃ per dierplaats per jaar voor legkippen in niet-batterijhuisvesting, die direct geldt omdat sprake is van nieuwbouw. De feitelijke emissie bedraagt 0,030 kg NH₃ per dierplaats per jaar (zie tabel onder) zodat ruimschoots aan deze (toekomstige) emissie-eis wordt voldaan.

Aangezien de mest niet direct van het bedrijf verwijderd wordt (of maximaal 2 weken in een afgedekte container wordt opgeslagen), moet de emissiefactor van de nageschakelde techniek bij de emissiefactor van het stalsysteem worden opgeteld. Volgens Bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij bedraagt de emissiefactor van deze nageschakelde techniek 0,015 kg NH₃ per dierplaats per jaar.

Zoals uit de onderstaande tabel blijkt, wordt de ammoniakemissie van de inrichting, ondanks een toename van het aantal dieren, aanzienlijk gereduceerd. De emissie neemt met meer dan 25 % af en daalt van 11.390 kg naar 8.415 kg NH₃ per jaar. Ook in het hierboven genoemde rapport over de stikstofgevoeligheid van natuurgebieden in de omgeving van de inrichting wordt geconcludeerd dat de stikstofdepositie van de inrichting verminderd.

De in de onderstaande tabel gehanteerde emissiefactoren voor ammoniak (NH₃) zijn overeenkomstig de emissiefactoren die zijn vastgesteld in Bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij (Stcrt. 82, 2002), voor het laatst gewijzigd op 25 september 2006 (Wijziging ammoniak en veehouderij, Staatscourant 24 oktober 2006 nr. 207). Het aantal mestvarkeneenheden (mve) is berekend volgens de tabel in Bijlage 1 van de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985.

	Volgens vergunning d.d. 21-01-1998					Volgens deze aanvraag				
	Aantal	MVE		Kg NH ₃ per jaar		Aantal	MVE		Kg NH ₃ per jaar	
		factor	Totaal	factor	totaal		factor	totaal	factor	totaal
Legkippen in batterij (E 2.5.1), wekelijkse afvoer mest	85.000	1/120	708	0.042	3.570	-	-	-	-	-
Legkippen in batterij (E 2.5.1), langdurige mestopslag	85.000	1/60	1.417	0.042	3.570	-	-	-	-	-
Opslag van mest (E 6.5)	85.000	-	-	0.050	4.250	-	-	-	-	-
Legkippen in verrijkte kooien met mestband-beluchting (E 2.5.5)	-	-	-	-	-	187.000	1/60	3.117	0.030	5.610
Mestdroogsysteem met geperforeerde doek (E 6.1)	-	-	-	-	-	187.000	-	-	0.015	2.805
Vrouwelijk jongvee (A3)	3	-	-	3.9	11.7	-	-	-	-	-
Pony's (K3)	2	-	-	3.1	6.2	-	-	-	-	-
Totaal		2.125 MVE		11.390 kg NH ₃			3.117 MVE		8.415 kg NH ₃	

Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 en Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985

Door middel van de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 kan voor een intensieve veehouderij de minimaal in acht te nemen afstand tot woningen van derden bepaald worden om ontoelaatbare stankhinder te voorkomen. Hierbij dient een individuele toetsing in de omgeving plaats te vinden en de omgevingscategorie te worden bepaald volgens de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985.

Gedefinieerd volgens de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 is de inrichting gelegen in een omgevingscategorie IV, omschreven als 'agrarisch buitengebied'. Volgens deze aanvraag zijn 3.117 mestvarkeneenheden aanwezig. Er dienen dan de volgende afstanden aangehouden te worden (de werkelijke afstanden zijn gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een dierenverblijf binnen de inrichting):

Stankgevoelig object	Categorie	Vereiste afstand	Werkelijke afstand
Bebouwde kom Hoogezand (woningen Amberboomweg)	I	448 meter	ca. 790 meter
Lintbebouwing Kiel-Windeweer (Sluisweg 20)	II	355 meter	ca. 770 meter
Losse woning (Sluisweg 6)	III	220 meter	ca. 405 meter
Agarisch bedrijf (Sluisweg 5)	IV	151 meter	ca. 208 meter

Aan de vereiste afstanden wordt derhalve voldaan en bestaat er op grond van de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 en de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 geen belemmering om deze vergunning te kunnen verlenen.

De zogenaamde stankcirkel van deze inrichting snijdt geen stankcirkel van andere intensieve veehouderijen in de omgeving. Hierdoor hoeft geen toetsing plaats te vinden van cumulatie van stankhinder zoals aangegeven in de 'Beoordeling cumulatie stankhinder door intensieve veehouderijen' uit de publicatiereeks Lucht nr. 46.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Stb. 531, 2006) is per 1 januari 2007 in werking getreden en komt in de plaats van de bovengenoemde Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 en de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985. In de bijbehorende Regeling geurhinder en veehouderij (Stb. 246, 2006) zijn geuremissiefactoren vastgesteld voor diverse diercategorieën waaronder legkippen.

Voor diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld, moet de geurbelasting worden berekend met behulp van het verspreidingsmodel 'V-stacks vergunning'. Deze geurbelasting mag vervolgens op een geurgevoelig object niet meer bedragen dan een bepaalde norm (uitgedrukt in odeur units per kubieke meter lucht), afhankelijk van de ligging van dit geurgevoelige object (binnen of buiten de bebouwde kom, wel of niet in een concentratiegebied).

Omdat deze aanvraag is ingediend vóórdat de Wet geurhinder en veehouderij in werking is getreden, dient deze aanvraag nog te worden beoordeeld volgens de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 en de Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 (artikel 14, lid 1, van de Wet geurhinder en veehouderij). Overigens maken de bovengenoemde berekeningen wél deel uit van de milieu-effectrapportage.

Vogel- en Habitatrichtlijn

De Vogelrichtlijn beoogt de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europees grondgebied van de lidstaten. De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europees grondgebied van de lidstaten.

Het dichtstbijzijnde 'Natura 2000 gebied' betreft het Zuidlaardermeergebied, dat zich bevindt op ongeveer 2 km afstand van de inrichting. Het dichtstbijzijnde Habitatrichtlijngebied is het gebied rondom de Drentse Aa dat zich op ongeveer 8 km afstand van de inrichting bevindt. Gezien het feit dat de ammoniakemissie vermindert, is het onwaarschijnlijk dat de verandering van de inrichting van invloed is op deze gebieden, mocht hiervan al sprake zijn. Ook in het hierboven genoemde rapport over de stikstofgevoeligheid van natuurgebieden in de omgeving van de inrichting wordt geconcludeerd dat de stikstofdepositie van de inrichting op deze natuurgebieden niet van significante betekenis is.

3.3 IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn (Richtlijn inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, 96/61/EG) is bedoeld om emissies naar bodem, water en lucht zoveel mogelijk te voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. Een belangrijk toetsingskader daarbij vormt de 'Best Beschikbare Techniek (BBT)'. In de zogenaamde 'BBT Reference Documents (BREF's)' wordt per sector een overzicht gegeven van technieken die als BBT kunnen worden beschouwd. De BREF's zijn onderverdeeld in horizontale en verticale BREF's. Horizontale BREF's zijn richtinggevende documenten voor alle sectoren die vallen onder de IPPC-richtlijn. Verticale BREF's zijn richtinggevende documenten toegesneden op een specifieke sector.

Pluimveehouderijen met meer dan 40.000 stuks pluimvee vallen onder de IPPC-richtlijn op grond van categorie 6.6.2 van Bijlage I van de IPPC-richtlijn. Op de onderhavige inrichting, waar maximaal 187.000 stuks pluimvee worden gehouden, is de IPPC-richtlijn derhalve van toepassing.

Op basis van de Regeling aanwijzing BBT-documenten dient daarbij met name getoetst te worden aan de (horizontale) BREF Intensieve veehouderij: 'Reference Document on Best Available Techniques for intensive Rearing of Poultry and Pigs'. In deze BREF is met betrekking tot het houden van pluimvee sprake van BBT als er:

- in een nieuwe situatie geen sprake is van een belangrijke toename in de ammoniakemissie;
- alle passende maatregelen tegen verontreinigingen (emissies) zijn getroffen;
- geen belangrijke verontreiniging wordt veroorzaakt.

Toetsingskader voor de bovengenoemde, deels subjectieve, criteria vormt voor wat betreft de ammoniakemissie, de Wet ammoniak en veehouderij en het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Omdat dit laatste Besluit nog niet van kracht is zijn in de Regeling ammoniak en veehouderij, tijdelijk maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen. Getoetst aan deze wet- en regelgeving is er voor de stalsystemen sprake van BBT omdat:

- de toegepaste stalsystemen voldoen aan de maximale emissiewaarden voor ammoniak ;
- de stalsystemen voldoen aan ALARA (de beste beschikbare techniek is toegepast) ;
- de ammoniakdepositie afneemt met meer dan 25 % ten opzichte van de eerder vergunde situatie (deze daalt van 11.390 kg naar 8.415 kg NH₃ per jaar) ;
- de toepassing van een chemische luchtwasser niet wordt genoemd als BBT. Hierbij kan worden opgemerkt dat er bij een chemische luchtwasser in de regel sprake is van een lagere ammoniakemissie, maar tevens sprake is van een toename in het energieverbruik, het gebruik aan chemicaliën en het vrijkomen van verontreinigd spuiwater.

Met betrekking tot de opslag van kippenmest wordt in deze BREF een gesloten opslag als BBT gezien. Hieronder wordt o.a. verstaan de opslag in een loods met een ondoorlatende vloer en voldoende ventilatie. Aangezien in de inrichting een dergelijke gesloten opslagvoorziening aanwezig is, kan deze worden beschouwd als BBT.

3.4 Milieu Effect Rapportage (MER)

Ingevolge de MER-richtlijn (Richtlijn betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere effecten) moet voor bepaalde activiteiten een milieu-effectrapportage worden gemaakt, waarin de effecten op het milieu van deze activiteiten worden onderzocht en gerapporteerd. Deze verplichting is onder andere van toepassing op de onderhavige inrichting omdat het hier gaat om het oprichten of uitbreiden van een bedrijf voor het houden van meer dan 60.000 hennen, zoals genoemd in onderdeel C14 van de bijlage van het Besluit milieu-effectrapportage 1994.

Op 14 september 2006 is de startnotitie voor de milieu-effectrapportage ontvangen en is hiervan op 20 september 2006 en 11 oktober 2006 (rectificatie) mededeling gedaan in de Regiokrant. Op 20 september 2006 is de startnotitie tevens voor advies gestuurd aan de wettelijk adviseurs: het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de VROM-Inspectie Regio Noord, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen en de Commissie voor de MER. Op 8 november 2006 heeft een locatiebezoek plaatsgevonden waarbij een aantal leden van de Commissie voor de MER aanwezig waren.

Op 4 december 2006 is van de Commissie van de MER een advies ontvangen, gedateerd 28 november 2006, met betrekking tot de bij het opstellen van de milieu-effectrapportage te hanteren richtlijnen. Dit advies, en de daarin genoemde richtlijnen, is door ons college integraal overgenomen en op 19 december 2006 verstuurd aan de wettelijk adviseurs en de aanvrager.

Op 12 april 2007 is een milieu-effectrapportage ontvangen, gedateerd februari 2007. Deze rapportage is op 18 april 2007 verstuurd aan de wettelijk adviseurs. Op 26 juni 2007 is naar aanleiding hiervan een memo ontvangen van de Commissie voor de MER, waarin een aantal tekortkomingen in de milieu-effectrapportage worden geconstateerd en wordt geadviseerd deze te herstellen. Dit

advies is eveneens door ons college overgenomen en op 27 juni 2007 hebben wij de aanvrager verzocht de milieu-effectrapportage aan te vullen en/of aan te passen. De wettelijk adviseurs zijn hiervan eveneens op 28 juni 2007 op de hoogte gesteld.

Op 1 oktober 2007 is een gevraagde aanvulling/aanpassing op het milieueffectrapport ontvangen bestaande uit een begeleidend schrijven en een nieuw luchtkwaliteits- en akoestisch onderzoek. Wij zijn van mening dat de milieu-effectrapportage hiermee volledig en juist is. De wettelijk adviseurs hebben deze stukken op 8 oktober 2007 toegestuurd gekregen.

De milieu-effectrapportage wordt samen met de ontwerp-beschikkingen van de Wm- en Wvo-vergunningen gedurende 6 weken ter inzage gelegd voor advies en inspraak.

3.5 Geluid

De akoestische situatie van het bedrijf wordt weergegeven in een akoestisch rapport van Schoonderbeek en Partners Advies B.V. van 12 juli 2007 met nummer 06.488.R01b, dat deel uitmaakt van de aanvraag. De in dit rapport vermelde piekniveaus (L_{Amax}) zijn inclusief het geluid door laad- en losactiviteiten in de dagperiode.

Ten aanzien van geluid is voorschrift 5.1 aan deze vergunning verbonden, overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai (1999)'. Voorschrift 5.2 heeft betrekking op incidentele werkzaamheden in de nachtperiode, welke bestaan uit het 4 keer per jaar in de avond- en nachtperiode afvoeren van kippen.

Aangezien geen woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen in de directe nabijheid van de inrichting zijn gelegen, hoeft niet te worden gevreesd voor trillingshinder. Er is daarom geen voorschrift opgenomen ter voorkoming van trillingshinder.

3.6 Lucht (overig)

Naast de emissie van stank en ammoniak is er bij de inrichting ook sprake van de emissie van stof. De invloed op de luchtkwaliteit door de inrichting wordt weergegeven in een luchtkwaliteitsonderzoek van Cauberg-Huygen van 7 september 2007 met nummer MBE/2006.2969/RIJ, dat deel uitmaakt van de milieu-effectrapportage. De conclusie van dit rapport is dat ter plaatse van locaties waar mensen normaliter kunnen verblijven, geen overschrijdingen van de parameter fijn stof uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 plaatsvinden ten gevolge van de inrichting, of de daarmee samenhangende verkeersaantrekkende werking. De bijdrage van de inrichting op de achtergrondwaarde voor fijn stof in de gemeente Hoogezand-Sappemeer is daarmee te verwaarlozen.

Niettemin kan binnen de inrichting ter plaatse van afzuigventilatoren van de mestloods een verontreiniging optreden van stof en veren, die worden afgezogen uit de mestloods en neerslaan op de verharde terreinen en goten rond deze mestloods. Het gevaar is dan groot dat deze stoffen zich verder verspreiden in de omgeving. Daarom is voorschrift 7.4 aan deze vergunning verbonden waarin wordt voorgeschreven dat deze verharde oppervlakken en goten wekelijks van neergeslagen verontreinigingen worden ontdaan. Een soortgelijk voorschrift is verbonden aan de Wvo-vergunning, om te voorkomen dat deze verontreinigingen in het afstromend terreinwater terechtkomen.

In de inrichting is verder een aardgasgestookte centrale verwarming aanwezig met een thermisch vermogen van < 130 kW voor de verwarming van gebouw B. Ten aanzien van de emissie van verbrandingsgassen die vrijkomen bij deze verwarmingsinstallatie, zijn de voorschriften 7.1 tot en met 7.3 aan deze vergunning verbonden.

3.7 Bodem

Er zijn geen gegevens bekend ten aanzien van de kwaliteit van de bodem van de inrichting. Tevens is onduidelijk welke gevolgen de brand voor de kwaliteit van de bodem heeft gehad. Derhalve is in de voorschriften 3.1 tot en met 3.3 een zogenaamd nulsituatie-bodemonderzoek voorgeschreven. Dit onderzoek hoeft overigens alleen plaats te vinden op plaatsen waar door werkzaamheden en/of opgeslagen stoffen, risico bestaat op bodemverontreiniging. Tevens is in voorschrift 3.4 een eindsi-

tuatie-bodemonderzoek voorgeschreven bij beëindiging van deze activiteiten.

Binnen de inrichting vinden een aantal potentieel bodembedreigende activiteiten plaats, die hieronder worden genoemd:

- in de inrichting is een spoelplaats aanwezig die wordt gebruikt voor het reinigen en ontsmetten van o.a. transportmiddelen waarin dieren zijn vervoerd. De vloer van deze spoelplaats moet voorzien zijn van een vloeistofdichte vloer of vloeistofdichte voorziening (voorschrift 9.1);
- de opslag van (kleine hoeveelheden) aan reinigingsmiddelen, medicijnen en bestrijdingsmiddelen dient, voor zover er sprake is van een gevaarlijke stof, plaats te vinden boven een ten minste vloeistofkerende vloer of een vloeistofdichte lekbak. Werkzaamheden met gevaarlijke stoffen moeten plaatsvinden boven een vloeistofdichte vloer of een vloeistofdichte lekbak (voorschrift 9.4);
- de vloer van de stallen en de vloer van de ruimte waarin mest wordt opgeslagen moet mestdicht zijn uitgevoerd (voorschriften 9.10 en 9.11);
- het noodstroomaggregaat, en de daarbij behorende opslagtank voor dieselolie, moet staan opgesteld in een vloeistofdichte lekbak of op een vloeistofdichte vloer (voorschrift 9.17).

Een vloeistofkerende vloer is in staat om bij lekkage of morsen de gelekte of gemorste stoffen op te vangen totdat deze zijn opgeruimd. Een gestorte betonvloer die niet in open verbinding staat met de onderliggende bodem, zonder zichtbare scheuren of verzakking en waarbij eventuele kieren bij wanden en/of schrobputten en leidingdoorvoeren zorgvuldig zijn afgekit, kan over het algemeen als vloeistofkerend worden aangemerkt. Een vloeistofkerende vloer of vloeistofdichte lekbak zal in combinatie met incidentenmanagement leiden tot een bodemrisicocategorie A (een verwaarloosbaar bodemrisico) zoals gedefinieerd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). Incidentenmanagement houdt in dat een werkinstructie aanwezig is waarin wordt beschreven hoe wordt omgegaan met gemorste en gelekte stoffen, dat deze direct worden opgeruimd en dat hiervoor voldoende absorptiematerialen aanwezig zijn (voorschriften 8.3 en 8.4).

Ook dient een periodieke interne inspectie plaats te vinden van vloeistofkerende vloeren en lekbakken, en de daarop/daarin opgeslagen emballage, waarbij zowel de inspectiewijze als de inspectiefrequentie is vastgelegd in een werkinstructie (voorschrift 8.5).

Een vloeistofdichte vloer moet periodiek (om de zes jaar) worden beoordeeld en goedgekeurd door een deskundig inspecteur op grond van de CUR/PBV-aanbeveling 44. Van deze vloeren moet een PBV-verklaring vloeistofdichte voorziening aanwezig zijn (voorschrift 3.5, onder b). Tussen de periodieke keuring die wordt uitgevoerd door de deskundig inspecteur dienen de vloeren jaarlijks intern visueel geïnspecteerd te worden volgens bijlage D van CUR/PBV-aanbeveling 44 (voorschrift 3.5, onder d). Zowel de PBV-verklaring, als de resultaten van de jaarlijkse interne inspectie, dient in het milieuregister aanwezig te zijn (voorschrift 8.2, onder c).

3.8 Afval(preventie)

In de aanvraag is een overzicht opgenomen van de in de inrichting vrijkomende (gevaarlijke) afvalstoffen. Hieruit blijkt dat de hoeveelheid (gevaarlijk) afval als 'gering' kan worden bestempeld. Naar onze mening is er sprake van een beperkt preventiepotentieel. Wij zien daarom geen aanleiding om voorschriften ten aanzien van afvalpreventie aan deze vergunning te verbinden, behalve een algemene zorgplichtbepaling in voorschrift 2.1.

In het bedrijf worden mest, papier, kadavers en gevaarlijke afvalstoffen (zoals TL-buizen) al gescheiden gehouden en afgevoerd, mede op basis van andere, rechtstreeks werkende, wet- en regelgeving zoals de meststoffenwet en de destructiewet. Ten aanzien van het aspect afval zijn daarom alleen de algemene voorschriften 2.2 tot en met 2.5 aan deze vergunning verbonden.

Verder wordt opgemerkt dat in artikel 10.37 van de Wet milieubeheer is geregeld dat bedrijfsafval-

stoffen en gevaarlijke afvalstoffen uitsluitend aan een vergunninghouder voor de inzameling van deze stoffen mogen worden afgegeven. Wat gevaarlijke afvalstoffen zijn, is vastgelegd in de Regeling Europese Afvalstoffenlijst (Eural).

In artikel 10.38 van de Wet milieubeheer is geregeld dat de gegevens omtrent de afgifte van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen gedurende ten minste 5 jaar bewaard dienen te worden. Aangezien deze artikelen rechtstreeks van toepassing zijn op de inrichting, is hierover in deze vergunning niets meer geregeld. Ook een aantal begrippen is in de Wet milieubeheer gedefinieerd en zijn rechtstreeks van toepassing.

3.9 Afvalwater

De inrichting is niet aangesloten op openbaar riool. Op 23 februari 1999 ontheffing verleend van de gemeentelijke aansluitplicht op riolering door de provincie Groningen, zodat het erg onwaarschijnlijk is dat de inrichting alsnog op openbaar riool wordt aangesloten.

In de inrichting komen diverse afvalwaterstromen vrij, die uitgebreid worden beschreven in de aanvraag om een Wvo-vergunning. Hierbij wordt opgemerkt dat het afvalwater dat vrijkomt op de (toekomstige) reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens wordt opgevangen, apart opgeslagen en vervolgens afgevoerd per as. De stalruimten worden (behoudens calamiteiten) droog schoongemaakt zodat hier geen afvalwater ontstaat.

Omdat de inrichting niet is aangesloten op openbaar riool zijn aan deze vergunning geen lozingsvoorschriften verbonden. Het aan deze vergunning verbinden van lozingsvoorschriften is ook op grond van de Instructie-regeling lozingsvoorschriften milieubeheer (Stcrt. 59, 1996) niet noodzakelijk.

3.10 Energie- en grondstoffengebruik

Zoals uit de aanvraag blijkt is er sprake van een overschrijding van de grens zoals deze ten aanzien van het elektriciteitsverbruik (50.000 kWh/jaar) is opgenomen in de circulaire 'Omgaan met energieverbruik en meerjarenafspraken bij de milieuvergunning' van het Ministerie van VROM. Uit de aanvraag blijkt echter tevens dat dit verbruik vrijwel geheel proces-gerelateerd is. Bij de nieuwbouw van de inrichting is al rekening gehouden met een aantal energiebesparende maatregelen zoals automatische lichtschakelaars, energiezuinige TL-armaturen, gebouw- en leidingisolatie en klimaatbeheersing door middel van warmte-terugwinning. De mogelijkheden om nog verder te besparen op het elektriciteitsverbruik schatten wij in als zeer gering.

Het leidingwaterverbruik ligt boven de grens (5.000 m³ /jaar) waarboven een waterbesparingsplan kan worden verlangd. Hiervoor geldt echter eveneens dat bij de nieuwbouw van de inrichting reeds rekening is gehouden met waterbesparende maatregelen. De mogelijkheden om nog verder te besparen op het gebruik van leidingwater schatten wij eveneens in als zeer gering.

Het aardgasverbruik ligt onder de grens (25.000 m³ /jaar) waarboven een energiebesparingsplan kan worden verlangd. Dit aardgas wordt bovendien alleen gebruikt voor verwarmingsdoeleinden en wordt verstoekt in een nieuwe HR-ketel.

In voorschrift 8.2, onder d, is daarom alleen een registratieverplichtig opgenomen ten aanzien van het verbruik van verbruik van gas, electriciteit en leidingwater. Mocht uit deze registratie blijken dat de verbruiken hoger zijn dan verwacht, dan kan alsnog worden besloten een verplichting op te nemen om nader onderzoek te laten doen naar het treffen van maatregelen of voorzieningen ten behoeve van een zo zuinig mogelijk gebruik van energie als redelijkerwijs mogelijk is. Verder is in voorschrift 6.1 een zorgplichtbepaling opgenomen.

3.11 Veiligheid

Volgens de aanvraag zijn in de inrichting slechts 20 liter aan reinigingsmiddelen, 50 kg/liter aan medicijnen en 25 kg/liter aan bestrijdingsmiddelen aanwezig. Hoewel niet in de aanvraag aangegeven is vermoedelijk slechts een klein deel van deze stoffen aan te merken als een gevaarlijke stof

volgens het ADR. In de inrichting zijn geen gasflessen aanwezig.

Het grootste deel van deze grondstoffen is aan te merken als werkvoorraad, er is daarom geen aparte opslagvoorziening volgens PGS 15 noodzakelijk.

Ten aanzien van de opslag van en werkzaamheden met deze stoffen zijn de voorschriften 9.3 tot en met 9.5 aan deze vergunning verbonden.

Een tank voor de opslag van dieselolie, met een inhoud van 375 liter, maakt onderdeel uit van het noodstroomaggragaat. Hieraan zijn in voorschrift 9.17 eisen gesteld aan de veiligheid.

Ten aanzien van brandpreventie en andere veiligheidsaspecten zijn verder de voorschriften 4.1 tot en met 4.5 aan deze vergunning verbonden. De plaatselijke Brandweer heeft reeds op 16 mei 2006 advies uitgebracht ten aanzien van de brandveiligheidseisen voor deze inrichting.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)(Stb. 250, 2004) en het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo'99)(Stb. 234, 1999), zijn niet op de inrichting van toepassing.

3.12 Verkeer en vervoer

Zoals uit het akoestisch rapport blijkt, blijft het aantal verkeersbewegingen ruim onder de grenzen zoals deze ten aanzien van verkeer en vervoer worden genoemd in de brochure 'De Wet milieubeheer en vervoersmanagement' van de VNG. Wij achten het derhalve niet zinvol om voorschriften ten aanzien van het aspect verkeer en vervoer aan deze vergunning te verbinden.

3.13 Bedrijfsinterne milieuzorg

Bij de onderhavige inrichting is geen sprake van een (gecertificeerd) milieuzorgsysteem waar in het kader van deze vergunning rekening mee dient te worden gehouden.

3.14 Overige regelgeving

Opgemerkt wordt dat ten aanzien van onvoorziene gebeurtenissen en calamiteiten de artikelen 17.1 en 17.2 van de Wet milieubeheer van toepassing zijn. Kort samengevat is de strekking van deze artikelen dat in een voorkomend geval onmiddellijk de maatregelen moeten worden getroffen die in redelijkheid kunnen worden verlangd om de gevolgen van die gebeurtenis voor het milieu te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Een dergelijke onvoorziene gebeurtenis of calamiteit dient tevens zo spoedig mogelijk te worden gemeld aan de gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Op de in het bedrijf aanwezige drukapparatuur zoals compressoren e.d. is het Besluit drukapparatuur (Stb. 311, 1999) van toepassing.

De aanwezige kadaverkoeling bevat 1,5 kg koelmiddel en valt daarmee onder de werkingssfeer van het Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003 (Stb. 360, 2003) en de daarop gebaseerde Regeling lek dichtheidsvoorschriften koelinstallaties 1997 (Stcrt. 122, 1997).

Aangezien al deze wetgeving rechtstreeks van toepassing is op de inrichting, zijn ten aanzien van deze aspecten geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

4. Afspraken en convenanten

Voor zover bekend zijn er op inrichtingsniveau geen afspraken of convenanten van toepassing waar in het kader van deze vergunning rekening mee dient te worden gehouden.

5. Samenhang tussen de onderscheidene aanvragen en de MER

De aanvraag ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren is volgens paragraaf 8.1.3.2 van de Wet milieubeheer gecoördineerd met deze aanvraag behandeld. De aanvraag is tevens gecoördineerd met de MER (zie paragraaf 3.4). Aangezien een bouwvergunning al is verleend, kan hiermee geen coördinatie (meer) plaatsvinden.

Afsluitende overwegingen

Wij zijn van mening dat door het stellen van voorschriften de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken voldoende kunnen worden ondervangen.

BESLISSING:

Gelet op de Wet milieubeheer en de hiervoor genoemde overwegingen besluiten wij:

- I. aan Zonne-ei-farm B.V. een nieuwe, de gehele inrichting omvattende, vergunning (revisievergunning) ingevolge artikel 8.4, lid 1 van de Wet milieubeheer te verlenen voor een pluimveehouderij, gelegen aan de Nieuwe Compagnie 1-b te Kiel-Windeweer, kadastraal bekend gemeente Hoogezand, sectie R, nummer 488 (ged.);
- II. te bepalen dat van de stukken, waaruit de aanvraag om vergunning bestaat, alle gewaarmerkte bescheiden deel uitmaken van de vergunning;
- III. te bepalen dat de Milieu Effect Rapportage (MER) deel uitmaakt van de aanvraag;
- IV. aan de vergunning genoemd onder I. de bij dit besluit behorende gewaarmerkte voorschriften te verbinden.

Hoogezand,
Bekendgemaakt op

namens Burgemeester en Wethouders,

J.P. de Vos,
Hoofd Milieu.

VOORSCHRIFTEN BEHORENDE BIJ WET MILIEUBEHEERVERGUNNING

No. 06-05

Noorder-ei-farm
Nieuwe Compagnie 1-b
9605 PX KIEL-WINDEWEER

GEMEENTE HOOGEZAND - SAPPEMEER

INHOUDSOPGAVE

VOORSCHRIFTEN	2
1 ALGEMEEN	2
2 AFVALSTOFFEN	2
3 BODEM.....	3
4 VEILIGHEID	4
5 GELUID	4
6 ENERGIE EN GRONDSTOFFEN	5
7 LUCHT.....	5
8 OPLEIDING, INSTRUCTIE EN REGISTRATIE	6
9 SPECIFIEKE ACTIVITEITEN	7
BIJLAGE 1: BEGRIPPEN	9

VOORSCHRIFTEN

1 ALGEMEEN

- 1.1 De inrichting wordt schoon gehouden en verkeert in goede staat van onderhoud.
- 1.2 Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, zijn verwijderd tenzij deze in een goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.3 De verlichting van gebouwen en open terreinen van de inrichting is zodanig uitgevoerd dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen van woon- of slaapvertrekken, in gevels of daken van woningen wordt voorkomen.
- 1.4 De niet tot de normale bedrijfsvoering te rekenen onderhoudswerkzaamheden, zoals werkzaamheden aan gebouwen en het terrein van de inrichting, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen dat deze buiten de inrichting nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, worden ten minste 2 dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag gemeld. Ter beperking van de nadelige gevolgen voor het milieu buiten de inrichting kunnen door of namens het bevoegd gezag regels worden gesteld ten aanzien van de uitvoering van deze werkzaamheden.
- 1.5 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ongedierte wordt zoveel mogelijk voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, vindt doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaats.
- 1.6 Degene die voornemens is de inrichting of een gedeelte daarvan buiten werking te stellen, meldt dit voornemen uiterlijk drie maanden vóór het beëindigen aan het bevoegd gezag. Hierbij wordt de wijze en de termijn aangegeven waarop de in de inrichting aanwezige grond-, hulp- en afvalstoffen en overige milieuschadelijke stoffen worden verwijderd.
- 1.7 Degene die de inrichting drijft is overigens gehouden te doen en na te laten hetgeen redelijkerwijs gevergd kan worden ter bescherming van het milieu.

2 AFVALSTOFFEN

- 2.1 Degene die de inrichting drijft, treft maatregelen of voorzieningen die ertoe bijdragen dat binnen de inrichting het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater zoveel mogelijk wordt voorkomen of beperkt en geeft op verzoek van het bevoegd gezag aan welke maatregelen of voorzieningen hij daartoe heeft getroffen of zal treffen.
- 2.2 Afvalstoffen worden van elkaar gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgegeven, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd. Dat geldt in ieder geval voor papier- en kartonafval.
- 2.3 Gevaarlijke afvalstoffen die behoren tot verschillende categorieën van gevaarlijke afvalstoffen, worden van elkaar en van andere afvalstoffen gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgegeven.
- 2.4 Afvalstoffen worden zodanig opgeslagen dat nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen. Voorzover de nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen, worden die maatregelen getroffen waarmee de grootst mogelijke bescherming tegen die gevolgen wordt geboden en waarbij gescheiden afgifte mogelijk blijft.

- 2.5 Alle binnen de inrichting vrijkomende afvalstoffen worden regelmatig afgevoerd. Het afvoeren vindt zodanig plaats dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden.

3 BODEM

- 3.1 Uiterlijk 4 maanden na het in werking treden van dit voorschrift moet een nulsituatie-bodemonderzoek zijn uitgevoerd. Het onderzoek voldoet ten minste aan NEN 5740 en richt zich op de plaatsen waar bodembedreigende handelingen plaatsvinden of zullen plaatsvinden en op de stoffen die door de werkzaamheden ter plaatse een bedreiging voor de bodemkwaliteit vormen.
- 3.2 Uiterlijk 2 maanden voorafgaand aan de uitvoering van een nulsituatie-bodemonderzoek moet een onderzoeksopzet ter goedkeuring aan het bevoegd gezag zijn gezonden. Omtrent het aantal en de plaats van de boringen, peilbuizen, de bemonsteringsstrategie, de toe te passen analysemethode en de te bepalen parameters kunnen binnen 1 maand na overlegging van deze onderzoeksopzet door het bevoegd gezag nadere eisen worden gesteld. Het nulsituatie-bodemonderzoek wordt met in acht neming van deze nadere eisen uitgevoerd.
- 3.3 Uiterlijk twee maanden na het uitvoeren van het nulsituatie-bodemonderzoek wordt het bevoegd gezag schriftelijk in kennis gesteld van de resultaten van dit onderzoek.
- 3.4 In geval van het buiten werking stellen van de inrichting of een gedeelte daarvan, wordt een onderzoek naar de eindsituatie van de bodem uitgevoerd. Het eindsituatie-bodemonderzoek voldoet ten minste aan NEN 5740. Het onderzoek richt zich op de plaatsen waar bodembedreigende handelingen hebben plaatsgevonden en op de stoffen die door de werkzaamheden ter plaatse een bedreiging voor de bodemkwaliteit vormen. Binnen uiterlijk vier weken na het tijdstip van het buiten werking stellen van de inrichting, of een gedeelte daarvan, wordt het bevoegd gezag schriftelijk in kennis gesteld van de resultaten van dit onderzoek.
- 3.5
- a. een vloeistofdichte vloer wordt binnen twee jaar na de aanleg de vloeistofdichtheid beoordeeld en goedgekeurd door een deskundig inspecteur, overeenkomstig CUR/PBV-aanbeveling 44;
 - b. bij goedkeuring geeft de deskundig inspecteur een PBV-Verklaring vloeistofdichte voorziening af. De PBV-Verklaring vloeistofdichte voorziening vermeldt een termijn van zes jaar waarbinnen de vloeistofdichte vloer opnieuw is beoordeeld en goedgekeurd;
 - c. van een vloeistofdichte vloer wordt binnen de in onderdeel b. genoemde termijn de vloeistofdichtheid beoordeeld en goedgekeurd door een deskundig inspecteur, overeenkomstig CUR/PBV-aanbeveling 44;
 - d. na goedkeuring draagt degene die de inrichting drijft, zorg voor een jaarlijkse controle van de vloeistofdichte vloer. Deze controle vindt plaats conform bijlage D van CUR/PBV-aanbeveling 44;
 - e. een PBV-Verklaring vloeistofdichte voorziening verliest haar geldigheid indien de controle, bedoeld in onderdeel d., niet is uitgevoerd, niet overeenkomstig bijlage D van CUR/PBV-aanbeveling 44 is uitgevoerd of indien de gebreken aan de vloer die tijdens deze controle zijn geconstateerd niet zijn hersteld;
 - f. de rechtspersoon waarbij de deskundig inspecteur werkzaam is, is daartoe geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie.
- 3.6 Een riolering voor de afvoer van afvalwater of verontreinigd hemelwater is vloeistofdicht en bestand tegen de daardoor afgevoerde (vloeistof)stoffen.

4 VEILIGHEID

- 4.1 De in de aanvraag en in de daarbij overlegde stukken aangegeven brandblusmiddelen zijn in de inrichting aanwezig.
- 4.2 Blusmiddelen zijn voor een ieder duidelijk zichtbaar en gemakkelijk bereikbaar, voor direct gebruik gereed en verkeren in goede staat van onderhoud.
- 4.3 Brandblusmiddelen zijn jaarlijks gecontroleerd door een instantie die is erkend op basis van de Regeling voor de erkenning van onderhoudsbedrijven kleine blusmiddelen, of door een ten minste gelijkwaardige instelling.
- 4.4 In ruimten waar (stof)ontploffingsgevaar bestaat, dan wel gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of gebruikt, is roken en open vuur verboden. Het verbod is duidelijk zichtbaar aangegeven door middel van een tekst of een symbool. In deze ruimten is de elektrische installatie uitgevoerd in overeenstemming met normen op het gebied van explosiegevaar. Deze ruimten zijn doelmatig geventileerd. De verwarming in deze ruimten is indirect.
- 4.5 De elektrische installatie in de inrichting voldoet aan NEN 1010.

5 GELUID

- 5.1 Voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) en het piekniveau ($L_{A,max}$), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, geldt dat op het in het onderstaande akoestische rapport voor de desbetreffende referentiepunten aangegeven meethoogte, de niveaus op de in tabel I genoemde plaatsen en tijdstippen niet meer bedragen dan in die tabel aangegeven waarden (de referentiepunten staan vermeld in de akoestisch rapporten van Schoonderbeek en Partners Advies B.V. van 12 juli 2007 met nummer 06.488.R01b):

tabel I

Tijdstip	06.00-19.00 uur	19.00-22.00 uur	22.00-06.00 uur
($L_{A,r,LT}$) op referentiepunt cp01 (50 m. afstand)	38 dB(A)	30 dB(A)	27 dB(A)
($L_{A,r,LT}$) op referentiepunt cp04 (50 m. afstand)	48 dB(A)	45 dB(A)	43 dB(A)
($L_{A,r,LT}$) op referentiepunt 05 (Nw. Compagnie 1)	30 dB(A)	30 dB(A)	30 dB(A)
($L_{A,r,LT}$) op referentiepunt 08 (Sluisweg 5)	30 dB(A)	17 dB(A)	16 dB(A)
($L_{A,max}$) op referentiepunt cp01 (50 m. afstand)	53 dB(A)		
($L_{A,max}$) op referentiepunt cp04 (50 m. afstand)	57 dB(A)		
($L_{A,max}$) op referentiepunt 05 (Nw. Compagnie 1)	50 dB(A)		
($L_{A,max}$) op referentiepunt 08 (Sluisweg 5)	50 dB(A)		

- 5.2 In afwijking van het gestelde in het voorgaande voorschrift mag in incidentele bedrijfssituaties het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) en het piekniveau ($L_{A,max}$) op de in tabel II genoemde plaatsen, meethoogten en tijdstippen, niet meer bedragen dan in die tabel aangegeven waarden. Uiterlijk 24 uur voordat een dergelijke incidentele bedrijfssituatie zich voordoet stelt degene die de inrichting drijft het bevoegd gezag hiervan in kennis. De data en tijden waarop deze incidentele bedrijfssituaties optreden worden in een logboek vastgelegd.

tabel II

Tijdstip	06.00-19.00 uur	19.00-22.00 uur	22.00-06.00 uur
(L _{Ar,LT}) op referentiepunt cp01 (50 m. afstand)	33 dB(A)	30 dB(A)	30 dB(A)
(L _{Ar,LT}) op referentiepunt cp04 (50 m. afstand)	48 dB(A)	45 dB(A)	44 dB(A)
(L _{Ar,LT}) op referentiepunt 05 (Nw. Compagnie 1)	30 dB(A)	33 dB(A)	34 dB(A)
(L _{Ar,LT}) op referentiepunt 08 (Sluisweg 5)	25 dB(A)	31 dB(A)	31 dB(A)
(L _{Amax}) op referentiepunt cp01 (50 m. afstand)	53 dB(A)	53 dB(A)	53 dB(A)
(L _{Amax}) op referentiepunt cp04 (50 m. afstand)	61 dB(A)	62 dB(A)	62 dB(A)
(L _{Amax}) op referentiepunt 05 (Nw. Compagnie 1)	50 dB(A)	52 dB(A)	52 dB(A)
(L _{Amax}) op referentiepunt 08 (Sluisweg 5)	50 dB(A)	54 dB(A)	54 dB(A)

6 ENERGIE EN GRONDSTOFFEN

- 6.1 Binnen de inrichting worden ten minste die energiebesparingsmaatregelen of energiebesparings-voorzieningen uitgevoerd die rendabel zijn.

7 LUCHT

- 7.1 Verwarmings- en stookinstallaties en verbrandingsmotoren zijn zo afgesteld dat een optimale verbranding plaatsvindt.
- 7.2 Aan een verwarmings- of stookinstallatie en een verbrandingsgasafvoersysteem wordt ten minste éénmaal per jaar onderhoud verricht.
- 7.3 Inspectie, onderhoud en afstelling van een verwarmings- of stookinstallatie geschieden door een onderneming die:
- ingevolge de 'Certificatieregeling voor het uitvoeren van onderhoud en inspecties aan stookinstallaties' daarvoor is gecertificeerd, of
 - over aantoonbare gelijkwaardige deskundigheid beschikt voor die activiteit of activiteiten.
- 7.4 De verharde terreingedeelten en goten rond de mestloods waarop of waarin zich verontreinigingen bevinden afkomstig uit (de afzuiging van) de mestloods zoals neergeslagen stof en veren, worden wekelijks ontdaan van deze verontreinigingen om te voorkomen dat deze zich in de omgeving kunnen verspreiden.
- 7.5 Uitmondingen in de buitenlucht van afvoeren van ventilatiesystemen, luchtbehandelingsinstallaties of afzuigsystemen, ten aanzien waarvan in deze vergunning geen andere voorschriften zijn gesteld, zijn zodanig gesitueerd dat een afdoende verspreiding van de dampen is gewaarborgd, zonder dat hinder buiten de inrichting wordt veroorzaakt.

8 OPLEIDING, INSTRUCTIE EN REGISTRATIE

- 8.1 Alle binnen de inrichting werkzame personen hebben mondelinge of schriftelijke instructies ontvangen die erop zijn gericht gedragingen uit te sluiten die tot gevolg hebben dat de inrichting in strijd met deze vergunning in werking is. Deze instructies worden actueel gehouden, mede met het oog op nieuwe inzichten en gewijzigde wet- en regelgeving
- 8.2 Voor zover documenten voor de inrichting zijn afgegeven, of documenten op grond van deze vergunning moeten worden bijgehouden, worden in elk geval de volgende documenten of een kopie daarvan, gedurende ten minste zes jaar na dagtekening van die documenten, in de vorm van een milieuregister in de inrichting bewaard, of worden op verzoek aan het bevoegd gezag getoond:
- a. de resultaten van het in deze vergunning voorgeschreven bodemonderzoek(en);
 - b. onderhoudscontracten met betrekking tot de in de inrichting aanwezige installaties, voertuigen en voorzieningen;
 - c. de PBV-Verklaring vloeistofdichte voorziening, het daarbij behorende inspectierapport en de documenten waaruit blijkt dat de controles als bedoeld in bijlage D van CUR/PBV-aanbeveling 44 zijn uitgevoerd;
 - d. jaarlijkse overzichten van nutsbedrijven van het verbruik van gas, electriciteit en leidingwater;
 - e. veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
 - f. maandelijks registratie van het aantal aanwezige dieren per diercategorie;
 - g. het logboek betreffende de registratie van incidentele bedrijfssituaties als bedoeld in voorschrift 5.2;
 - h. de werkinstructie en registratie als bedoeld in voorschrift 8.5;
 - i. certificaten of bewijzen van:
 1. de installatie van tanks, filters en andere voorzieningen,
 2. het periodiek onderhoud of keuring van in de inrichting aanwezige installaties of voorzieningen, en
 3. de niet-periodieke keuringen van elektrische of bouwkundige voorzieningen of installaties.
- 8.3 Gemorste gevaarlijke stoffen, worden direct opgeruimd en zo snel mogelijk geneutraliseerd of geabsorbeerd. De aard en de hoeveelheid van de absorptie- of neutralisatiemiddelen zijn afgestemd op de aard en de hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen of gevaarlijke afvalstoffen en op de werkzaamheden.
- 8.4 Indien aan emballage lekkage ontstaat, wordt die lekkage onmiddellijk verholpen. Bij lekkage wordt voorkomen dat:
- a. vloeistoffen of vaste stoffen in de bodem terechtkomen,
 - b. giftige of explosieve gassen of dampen zich verspreiden, en
 - c. geurhinder buiten de inrichting ontstaat.
- 8.5 Een vloeistofkerende vloer, een vloeistofdichte lekbak en/of een opslagvoorziening, wordt periodiek visueel geïnspecteerd op deugdelijkheid en doelmatigheid, en aanwezige emballage wordt gecontroleerd op lekkages en/of beschadiging. De bij een visuele inspectie te beoordelen onderdelen en aspecten zijn vastgelegd in een werkinstructie. Een overzicht van de uitgevoerde en uit te voeren periodieke visuele inspecties, als mede de bevindingen daarvan, zijn in een registratie vastgelegd.

9 SPECIFIEKE ACTIVITEITEN

Spoelplaats

- 9.1 Het reinigen van werktuigen, transportmiddelen of kadavertonnen waarbij afvalwater ontstaat, vindt plaats op een daartoe bestemde wasplaats die is voorzien van een vloeistofdichte vloer of vloeistofdichte voorziening. Het afvalwater wordt afgevoerd naar een vloeistofdichte opvangvoorziening.
- 9.2 Een brander van een hogedrukreiniger is voorzien van een vlambeveiliging. Een brandstoftank van een hogedrukreiniger heeft onder normale bedrijfsomstandigheden geen hogere temperatuur dan 40°C.

Opslag of overslaan, bewerken of verwerken van reinigingsmiddelen, medicijnen of bestrijdingsmiddelen

- 9.3 De opslag van en werkzaamheden met gevaarlijke stoffen geschiedt overeenkomstig de aanwijzingen, waarschuwingen of gegevens op de verpakking en de etiketten of het bij de desbetreffende stoffen behorende veiligheidsinformatieblad.
- 9.4 Opslag van brandbare vloeistoffen of andere gevaarlijke stoffen vindt plaats boven een ten minste vloeistofkerende vloer of een vloeistofdichte lekbak. Werkzaamheden met brandbare vloeistoffen of andere gevaarlijke stoffen vinden plaats boven een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak.
De vloeistofkerende vloer, de vloeistofdichte vloer of de vloeistofdichte lekbak is vervaardigd van onbrandbaar en hittebestendig materiaal en bestand tegen inwerking van de in gebruik zijnde stoffen en permanent tegen inregenen beschermd. De vloeistofkerende vloer vormt samen met wanden, drempels of opstaande randen een vloeistofkerende opvangvoorziening.
Indien in de opvangvoorziening of lekbak brandbare vloeistoffen worden opgeslagen, moet de opvangvoorziening of lekbak 100% van die vloeistoffen kunnen opvangen. Indien boven de opvangvoorziening of lekbak andere gevaarlijke stoffen worden opgeslagen, is de inhoud van de opvangvoorziening of lekbak ten minste gelijk aan de inhoud van het grootste opgeslagen vat, vermeerderd met 10% van de inhoud van de andere gevaarlijke stoffen.
- 9.5 Brandbare vloeistoffen of andere gevaarlijke stoffen worden opgeslagen in verpakkingsmaterialen, houders of insluitsystemen die naar hun aard en functie geschikt zijn voor de opslag van de desbetreffende stoffen.

Kadaverton

- 9.6 Kadavers worden aangeboden aan de destructor in een vloeistofdichte mobiele kadaverbak. Deze is tegen de inwerking van het toe te passen reinigings- of ontsmettingsmiddel bestand.
- 9.7 Behalve tijdens het ledigen wordt een kadaverton door middel van een verzwaard en goed sluitend deksel of daaraan gelijkwaardige voorziening gesloten gehouden.
- 9.8 Direct na het ophalen van de kadavers wordt de kadaverton gereinigd en ontsmet.

Houden van pluimvee

- 9.9 Het systeem van verrijkte kooien met mestbandbeluchting wordt geïnstalleerd en onderhouden conform de beschrijving Rav-nummer E 2.5.5 zoals die is opgenomen in de aanvraag. Ook de registratie- en controleapparatuur is conform deze beschrijving aangebracht.

9.10 De vloer van de stal is mestdicht.

Opslag van vaste mest

9.11 De vloer van de ruimte waarin de mest wordt opgeslagen, is mestdicht.

9.12 Het droge stofgehalte van de bewerkte mest bedraagt minimaal 85%.

Schoonmaken kippenstallen

9.13 Huisvestingssystemen worden uitsluitend droog gereinigd. In geval van calamiteiten, zoals de uitbraak van dierziekten mogen de stallen nat worden gereinigd en ontsmet. De verontreinigde waterstroom die hierbij ontstaat, wordt direct door een gesloten leiding of een gesloten bedrijfsriolering naar een vloeistofdichte opvangvoorziening afgevoerd.

Noodstroomaggregaat

9.14 Een noodstroomaggregaat met uitlaatdempersysteem is zodanig opgesteld, dat geen gevaar voor brand is te duchten. Een noodstroomaggregaat, al dan niet met bijbehorende brandstoftank, is op doelmatige wijze tegen mechanische beschadiging en handelingen van onbevoegden zijn beschermd.

9.15 In een ruimte waarin een noodstroomaggregaat is opgesteld, zijn niet-afsluitbare openingen voor de toevoer van verbrandingslucht en ventilatielucht en voor de afvoer van ventilatielucht aangebracht, welke hetzij rechtstreeks, hetzij door middel van kanalen, verbinding geven met de buitenlucht. Deze openingen zijn:

- zodanig aangebracht dat een goede dwarsventilatie is gewaarborgd;
- zodanig aangebracht dat onder alle omstandigheden een vrije luchtdoorlaat is gewaarborgd, en
- zodanig gedimensioneerd dat te allen tijde voldoende ventilatie is gewaarborgd om gassen of dampen die vrijkomen bij brandstoflekkage, af te voeren.

9.16 Een afvoerleiding en het daarbij behorende uitlaatdempersysteem is:

- vervaardigd van onbrandbaar materiaal dat voldoende stevig is en bestand is tegen de te verwachten temperatuur, en
- zodanig uitgevoerd dat roet, vuil en condenswater zich niet zodanig kunnen ophopen dat de afvoer van de verbrandingsgassen hierdoor wordt belemmerd.

9.17 Een noodstroomaggregaat is opgesteld in een vloeistofdichte lekbak of op een vloeistofdichte vloer die te zamen met opstaande randen een vloeistofdichte lekbak vormt. De lekbak moet de inhoud van het smeeroliesysteem en de brandstofvoorraad van het aggregaat kunnen bevatten.

BIJLAGE 1: BEGRIPPEN

ADR:

Accord Européen relatif aux transport internationaux de marchandises Dangereuses par Route

BEDRIJFSRIOLERING:

voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbaar riool of naar een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

BESTRIJDINGSMIDDEL:

bestrijdingsmiddel als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel f, van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962.

BRANDBARE VLOEISTOF:

Stof als bedoeld in klasse 3 van het ADR.

CATEGORIE VAN GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN:

categorie van gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen.

CUR/PBV:

Stichting Civieltechnisch centrum Uitvoering Research en regelgeving / Plan Bodembeschermende Voorzieningen.

CUR/PBV-AANBEVELING 44:

aanbeveling van CUR/PBV getiteld "Beoordeling vloeistofdichtheid van vloeistofdichte voorzieningen" (vierde herziene uitgave), 2005, Stichting CUR, Gouda.

DESKUNDIG INSPECTEUR:

deskundig inspecteur als bedoeld in CUR/PBV-aanbeveling 44.

DIERCATEGORIE:

diercategorie als bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij.

EINDSITUATIE-BODEMONDERZOEK:

onderzoek naar de kwaliteit van de bodem. Hierbij wordt het grondwater gecontroleerd op de eventuele toename van de bij het nulsituatieonderzoek onderzochte stoffen, een en ander door het nemen van grondwatermonsters in de relevant gebleken peilbuizen.

GELUIDNIVEAU:

niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1979.

GEVAARLIJKE STOF:

stoffen en voorwerpen, waarvan het vervoer volgens het ADR is verboden of slechts onder daarin opgenomen voorwaarden is toegestaan, dan wel stoffen, materialen en voorwerpen aangeduid in de IMDG-Code.

GEVEL:

een bouwkundige constructie die een ruimte in een woning of gebouw scheidt van de buitenlucht, daaronder begrepen het dak.

HUISVESTINGSSYSTEEM:

gedeelte van een dierenverblijf, waarin landbouwhuisdieren van één diercategorie op dezelfde wijze worden gehouden.

IMDG-CODE:

International Maritime Dangerous Goods code.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU ($L_{A,T,LT}$):

gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", uitgave 1999.

MESTDICHTHE VLOER:

een vloer met een mestdichtheid overeenkomstig de handleiding bij de bouwtechnische richtlijnen mestbassins (HBRM 1991), IMAG-DLO/CUR, 1991.

NEN:

een door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) uitgegeven norm.

NEN 1010:

Veiligheidsvoorschriften voor laagspanningsinstallaties.

NEN 5740:

Bodem; onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek.

NULSITUATIE-BODEMONDERZOEK:

onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) op die plaatsen van de inrichting waar potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of zullen plaatsvinden en dat is gericht op die verontreinigende stoffen die ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting in de bodem kunnen geraken.

ONBRANDBAAR:

het onbrandbaar zijn overeenkomstig het bepaalde in NEN 6064.

PBV-VERKLARING VLOEISTOFDICHTHE VOORZIENING:

verklaring overeenkomstig het model dat is vastgelegd in KIWA/PBV-Rapport 99-02 Model Verklaring vloeistofdichte voorziening.

PIEKNIVEAU (L_{Amax}):

maximaal geluidniveau gemeten in de meterstand "F" of "fast".

RIOLERING:

bedrijfsriolering of voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

TEN MINSTE GELIJKWAARDIGE INSTELLING:

instelling in een lidstaat van de Europese Unie, in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of in een andere staat waarmee de Europese Unie een wederzijdse erkenningsovereenkomst met betrekking tot het in het voorschrift bedoelde onderwerp heeft afgesloten.

VASTE MEST:

mest die geheel of gedeeltelijk bestaat uit feces of urine van landbouwhuisdieren en die niet verpompbaar is, met uitzondering van compost.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD:

veiligheidsinformatieblad als bedoeld in artikel 2 van het Veiligheidsinformatiebladenbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen.

VERWARMINGS- OF STOOKINSTALLATIE:

Toestellen waarin aardgas, butaan, propaan of gasolie wordt verstookt en die dienen voor de verwarming van één of meer gebouwen. Het gaat hierbij om cv-ketels of luchtverwarmers, zuigermotoren in een warmtekrachtinstallatie en een veelheid van toestellen voor het behandelen van producten in industrie en nijverheid.

VLOEISTOFDICHT LEKBAK:

een niet bouwkundige vloeistofdichte voorziening waarvoor geen PBV-Verklaring vloeistofdichte voorziening kan worden afgegeven.

VLOEISTOFDICHT VLOER:

vloer direct op de bodem, die waarborgt dat geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van de vloer kan komen.

VLOEISTOFDICHT VOORZIENING:

fysieke voorziening in of direct op de bodem, niet zijnde een vloer, die waarborgt dat geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van de vloer kan komen.

VLOEISTOFKERENDE VLOER:

een vloer die in staat is vrijgekomen stoffen tijdelijk zo lang te keren dat die kunnen worden opgeruimd voordat indringing in de bodem kan plaatsvinden.

WONING:

gebouw of gedeelte van een gebouw dat voor bewoning wordt gebruikt of daartoe is bestemd, met uitzondering van een dienst- of bedrijfswoning die op een geluid-gezoneerd bedrijventerrein is gelegen met een gemiddelde dichtheid aan dienst- of bedrijfswoningen van ten hoogste één per hectare.

Voor zover een NEN-norm, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen, werktuigen en installaties, wordt bedoeld de norm die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel - voor zover het op voornoemde datum reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties betreft - de norm die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

BESTELADRESSEN:

publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

- normen zoals NEN bij:
Nederlands Normalisatie Instituut (NNI), afdeling Verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoon (015) 269 02 56
telefax (015) 269 02 71.
Voor informatie over het NNI zie ook internet: <http://www.nen.nl>.